

Č. 11.038.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí: * Byl-li k žádosti vyměřujícího úřadu nařízen soudní odhad nemovitosti za účelem zjištění hodnoty ve smyslu § 17 odst. 4 dávk. prav. a byl-li poplatník o tom vyrozuměn, nemůže již vyměřující úřad — upustě od svého návrhu na soudní odhad — hodnotu tu bez souhlasu poplatníka stanovit na základě udání strany ve smyslu odst. 2 § 17 dávk. prav.

(Nález ze dne 1. února 1934 č. 1404.)

Prejudikatura: Boh. A 4927/25.

Věc: Vojtěch a Anežka L. v P. proti zemskému úřadu v Brně o dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Kupní smlouvou z 27. března 1925 koupili st-lé od Josefy M. nemovitosti ve smlouvě blíže označené za cenu trhovou 10.000 Kč. Když zcizitelka během vyměřovacího řízení stala se nezvěstnou (zemřela), zahájeno bylo vyměřovací řízení se st-li jako nabyvateli nemovitosti. V přiznání k dávce udali st-lé jako obecnou hodnotu nabývací k 22. červenci 1919 částku 8.000 Kč a jako hodnotu zcizovací částku 10.000 Kč. Když úřad na to oznámil st-lům, že hodlá vzít hodnotu 4.500 Kč a 18.000 Kč, a st-lé projeví s hodnotami těmito nesouhlas, požádal vyměřovací úřad dne 11. června 1929 okresní soud v Zábřehu, aby obecná hodnota nemovitosti ke dni nabytí (22. července 1919) a ke dni zcizení (27. března 1925) byla zjištěna soudním odhadem. Usnesením okresního soudu v Zábřehu z 12. října 1929 byla pak stanovena obecná hodnota nemovitosti ke dni zcizení, t. j. 27. března 1925 na 23.900 Kč, a bylo vysloveno, že stanovení obecné hodnoty ke dni nabytí, t. j. 22. července 1919, odpadá, ježto zástupce mor. zem. výběrčího úřadu v Brně při odhadu samém od zjištění ceny nabývací (recte hodnoty) upustil.

Na to vyměřil vyměřující úřad st-lům záručním platebním rozkazem ze 17. ledna 1930 dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí, při níž vzal za základ jako nabývací hodnotu k 22. červenci 1919 částku 8.000 Kč podle údajů st-lů v přiznání k dávce, a jako zcizovací hodnotu k 27. březnu 1925 částku 23.900 Kč, zjištěnou soudním odhadem.

Odvolání, v němž st-lé namítali, že vyměřovací úřad nebyl oprávněn upustiti od zjištění obecné hodnoty ke dni nabytí, když sám požádal již soud o zjištění této hodnoty soudním odhadem, bylo zamítnuto rozhodnutím okr. úřadu v Zábřehu z 30. ledna 1931 jako bezdůvodné z důvodu, že vyměřovací úřad byl oprávněn vzít za základ pro vyměření dávky nabývací hodnotu přiznanou stranou a zcizovací hodnotu zjištěnou soudním odhadem, neboť, má-li se vzít za základ obecná hodnota nabývací neb zcizovací, rozhoduje vyměřovací úřad podle § 7 a 9 dávk. prav. podle volného uvážení. K tomu ještě podotkl okr. úřad, že v zájmu veřejném musí vyměřovací úřad dbáti toho, aby cena zcizovací nebyla nižší než je skutečná její hodnota v době zcizení, ale naopak, aby cena

nabývací nebyla vyšší než je skutečná její obecná hodnota v době nabytí. Jsou-li obě přiznané ceny, jak nabývací tak zcizovací, přiznány stranou podle volného uvážení vyměřovacímu úřadu cenou příliš nízkou, jest v zájmu veřejném, aby vyměřovací úřad dal zjistiti pouze skutečnou obecnou cenu zcizovací, jelikož nízká cena nabývací nemůže poškoditi veřejné zájmy, a strana, která přiznala příliš nízkou cenu nabývací, učinila tak na vlastní nebezpečí.

Rovněž další odvolání zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím z důvodů rozhodnutí okr. úřadu, k nimž podotknuto, že námitka, že i nabývací hodnota měla býti zjištěna soudním odhadem, není opodstatněna. Neboť okolnost, že vyměřující úřad měl původně pochybnosti o přiměřenosti hodnoty udané stranou v přiznání k dávce, nemá nezbytně za následek, že by tato hodnota musila býti vyšetřena soudním odhadem. Nutnost takového odhadu odpadá, dospěl-li vyměřující úřad v pozdějším stadiu řízení k přesvědčení, že hodnota udaná stranou v přiznání jest přiměřená. V takovém případě není také nutno, aby ohledně této hodnoty se stranou vyjednával, ježto hodnoty v přiznání uvedené může úřad vždy vzíti za základ vyměření dávky, pokud nebyly soudním odhadem stanoveny hodnoty jiné.

O stížnosti na rozhodnutí to pro nezákonnost podané, uvážil nss toto:

Žal. úřadu jest přisvědčiti, že vyměřovací úřad rozhoduje podle svého volného uvážení o tom, zda má býti vzata za základ obecná hodnota nemovitosti místo ceny (§ 7 a 9 dáv. pravidel). Rozhodne-li se však úřad jednou pro hodnotu, pak platí pro něho předpis § 17 dáv. prav. o tom, jak se hodnota vyhledává. Předpis ten stanoví v odst. 2, že vyměřující úřad, má-li za to, že udání strany jest správné, vyměří dávku. Není-li tomu tak, oznámí straně, jakou částku miní vzíti za základ při vyšetření přírůstku, urče lhůtu, aby se o tom vyjádřila. Odst. 4 § 17 dáv. prav. pak ustanovuje, že projeví-li strana ve lhůtě jí dané nesouhlas o výši jí sdělené hodnoty, dá vyměřující úřad vyšetřiti hodnotu, nebylo-li docíleno dohody, soudním odhadem.

Ustanovení toto nelze ovšem vykládati tak striktně, že by úřad musel přistoupiti ke zjištění hodnot soudním odhadem v každém případě, kdy strana projevila ve lhůtě jí dané nesouhlas s výši hodnoty úřadem jí sdělené, neboť pouhá okolnost, že úřad nepokládal původní udání strany v přiznání za správné a z toho důvodu sdělil straně částku, kterou miní vzíti za základ, nepřekáží ještě sama o sobě tomu, aby úřad, když strana vyslovila nesouhlas, upustil od svého původního stanoviska a vrátil se k tomu, co již původně mohl učiniti, totiž aby uznal udání strany v přiznání obsažené o nabývací hodnotě za správné (srov. Boh. A 4927/25).

Tuto volnost má však vyměřující úřad pouze potud, pokud nezhájí další stadium řízení podle § 17 prav. Neupustí-li totiž od svých pochybností o správnosti udání strany o hodnotě, nýbrž rozhodne-li se pro zjištění obecné hodnoty soudním odhadem ve smyslu odst. 4 § 17 dáv. prav. tím, že požádá za vyšetření hodnoty soud, a bylo-li toto rozhodnutí úřadu vyměřovacího straně dáno na vědomí tím, že byla soudem o nařízeném odhadu vyrozuměna, pak je zjištění hodnoty zůstaveno výhradně soudu, a nemůže proto již vyměřovací úřad — upustě

od svého návrhu na soudní odhad — hodnotu tu bez souhlasu poplatníka stanovit na základě udání strany ve smyslu odst. 2 § 17 d. zák. o daních z příjmu.

Opačný právní názor, na němž je založeno nař. rozhodnutí, není ve shodě se zákonem.

Č. 11.039.

Vojenské věci: O nároku býv. vojenského gážísty v záloze o zápočet t. zv. válečných roků z doby světové války podle býv. předpisů uherských.

(Nález ze dne 1. února 1934 č. 1816.)

V ě c: Ing. Josef Sz. v B. proti ministerstvu národní obrany o zápočet válečných roků.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-I byl dne 4. srpna 1914 presentován jako poručík v záloze k činné službě vojenské za mobilisace a jmenován dne 1. listopadu 1914 nadporučíkem v záloze. Dne 15. prosince 1914 byl v pevnosti Přemyšlu raněn střelou z ručnice do pravé ruky, ošetřován pak v nemocnici tamtéž a 18. března 1915 ruským vojskem v Přemyšlu zajat. Byv jako invalida vyměněn, vrátil se 29. října 1916 ze zajetí a k žádosti min. zeměd. byl výnosem min. honv. z 21. prosince 1916 jako lesní inženýr dnem 23. prosince t. r. z činné služby zproštěn. Superarbitrací provedenou dne 6. března 1917 v Košicích zjištěno u st-le ochromení nervu mediálního (paralysis nervi mediani) po zranění pravého nadloktí (fraktura kosti), čímž použitelnost ruky značně stížena a st-I uznán výnosem min. honv. z 2. srpna 1917 řadové služby neschopným, místních služeb schopným a přiznán mu přídavek za zranění; z činné služby propuštěn. Po nové superarbitraci ze 4. prosince 1917 zjištěno stejnou klasifikaci st-lovu, byl st-li výnosem uher. min. zeměd. z 29. června 1918 přiznán přídavek za zranění ročních 400 K trvale počínajíc 1. srpnem 1918, kterýmžto dnem přeložen st-I do poměru mimo službu.

Dnem 2. října 1921 byl st-I podle popisu kmenového listu zařazen do stavu mužstva jako voják v záloze, poněvadž nepodal přihlášky o převzetí do svazku čsl. armády. Podáním z 21. března 1922 žádal pak, aby mu byl přídavek za zranění 400 Kč čsl. vojenskou pensijní likvidaturou poukazován na dále k výplatě. Žádosti té vyhovělo mno výnosem z 24. července 1922 a ponechalo výnosem z 10. srpna 1925 zmíněný přídavek v nezměněné výši i na základě zák. č. 288/1924 Sb. (§ 11 odst. 2).

Přihláška st-lova o převzetí do svazku čsl. armády jako gážísty neaktivního stavu z 20. března 1922, v níž uvedl, že »od dňa 1. januára 1917 byl od vojenskej služby oslobodený« a »od dňa 1. augusta 1918 preložený do mimo služby« byla výnosem mno ze 14. září 1923 zamítnuta s tím, že st-I nepodléhá branné povinnosti podle vl. nař. č. 470/1920 Sb. a nařízeno, aby byl z čsl. branné moci propuštěn.